

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: _____
 Cím: *Megmílt a mozgókonyha*
 Forrás: *Az Újság*
Brr *916IX 10*
 (Hely) (Idő) (Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás
 Tárgy: *362.54*
 Hely: _____
 Idő: *"1916"*
 Személy: _____
 Helyszám: _____

Megnyílt a mozgókonyha.

(Automobilon hordják széjjel a menekülők ételét. — A hol háromezer személynek főznek. — Az elmúlt hét étiapja. — Egy félliter főzelék, vagy tészta 20 fillér.)

— Saját tudósítónktól. —

A mikor az elmúlt héten tudósítást írtunk a fővárosba érkezett erdélyi menekült családok elhelyezéséről, megemlítettük már, hogy a menekültek ezreit központilag élemezik és hogy a Népszállóval kapcsolatos mozgókonyha gondoskodik arról, hogy a város minden részén elhelyezett menekültek állandóan bőséges és a mi fő, mindig friss és meleg élelemmel legyenek ellátva.

Azon a napon, a mikor az első menekültszállító vonat berobogott a keleti pályaudvarra, főztek először a mozgókonyha hatalmas üstjeiben. Ha jól emlékszem, mákos tészta volt az első ebéd, azóta a katlanok alatt nem aludt ki a tűz és ma már mindennap háromezernél több embernek készítenek itt ebédet, a menekülőknek reggelit és vacsorát is. A mozgókonyha épülete kinn van az Arénaton és Demjén Géza dr. fővárosi tanácsnok, a szociálpolitikai ügyosztály vezetője szívesen adja beleegyezését ahhoz, hogy ezt a hatalmas apparátust munkája közben tekintsük meg.

Maga a konyha épülete nem nagy, hirtelen épített **L** alakú épület, hosszabbik frontján tizenegy katlan van, a katlanokhoz lépcsőn kell

felmenni, közülök a legnagyobbak kilencszáz liter az ürtartalma, de a legkisebbik lábasba is elfér háromszáz liter étel. A tizenegy üstben ötezer liter eledelt lehet egyszerre megfőzni, vagyis tízezer személy élelmezése intézhető innen.

Harmincz szakácsnő, kukta, konyhalány dolgozik a mozgókonyhán állandóan, ez a létszám azonban kicsiny, alkalmasint a személyzetet rövidesen szaporítani is fogják. Az üstök alatt mindig ég a tűz, az ebédre már az előtte való napon, a vacsora széjjelhordása után hozzáfognak, a mikor pedig elérkezik az étkezés ideje, akkor hatalmas termoforokba öntik az ételt, ezekben a termoforokban az étel a melegséget hét órán keresztül megtartja. A termoforokat egy teherautomobil hordja széjjel rendeltetési helyükre.

Azokról a szállásokról, a hol tömegesen laknak a menekülők, naponkint háromszor és pedig reggel öt órakor, délelőtt kilenczkor és délután négy órakor telefonon felhívják a Népszállót és jelentik, hogy milyen nagy a menekülők száma. Külön jelentést tesznek a hat éven aluli gyermekekről is, mert ezek külön kosztot kapnak. A mozgókonyha a jelentések alapján küldi ki az ételt. Az ebéd mindenütt két fogásból áll és az elmúlt héten ez volt az étlap:

	E b é d		Vacsora
	felmentőknek	gyermekeknek	
Vasárnap:	kelkáposzta diós kalács	tojásos rizs	mákos metélt
Hétfé:	burgonyaleves babfőzelék	tejben dara	darási metélt

Kedd:	tökfőzelék darás metélt	fanéjas rizs	paprikás burgonya
Szerda:	burgonya-főzelék szilvaivas metélt	tejes tészta	tejbe dara
Csütörtök:	paradicsomleves borsófőzelék	tojásos rizs	zsíros burgonya
Péntek:	zöldbab főzelék lekváros gombóc	tejbe dara	darási koczka
Szombat:	káposzta sárgarépa lonnával gránátostészta	fanéjas rizs	zsemlyegombóc hagymás mártással

A reggeli kőménymagos leves, a gyerekek azonban vagy kávé, vagy tejet kapnak. A gyerekek ebédje is mindenkor tejes étel, a gyerekek részére naponként átlag ötszáz liter tejet használ el a mozgókonyha. A menekültek létszáma természetesen állandóan változik, a mozgókonyha például ma, szombaton, 1348 felnőttnek és 480 gyereknek küldött ételt, vagyis 1828 menekülőnek főzött. Minden személy fél liter főzeléket és fél liter tésztát kap egy étkezéshez, a gyerekek a tejes ételekből négy deczit kapnak, ez az adag is természetesen bőségesnek mondható.

A mikor elérkezik az ebéd ideje, akkor már a konyhában van az a lista, a melyik az adagokra nézve utbaigazítást ad. Ennek megfelelően töltik meg az egyes termoforokat. Így például szombaton a Murányi-utcai iskolába küldöttek: 42 liter savanyú káposztát, 42 liter gránátos tésztát, 15.60 liter fahéjas rizst azért, mert ugyanekkor ennek az iskolának létszáma 84 felnőtt és 39 gyerek volt. A termoforok számmal vannak ellátva, a sofförnél lista van és a termoforokat a lista szerint teszi le az egyes iskoláknál. Ott az ételeket nyomban kiöntik, az edényeket kimossák, az automobil pedig megy tovább rendeltetési helyére.

A mozgókonyha összesen tizenegy menekülőszállást élelmez, ezek közül három, és pedig a sziget-utcai iskola, az angyalföldi-uti menhely és végül a Népszálló nagy ebédlőjébe küldi a menekülteket, úgy hogy végeredményben a teherautomobil csak nyolcz helyre visz ételt. Ezek a helyek a követ-

kezők : a murányi-utcza, Rottenbiller-utcza, Madách-utcza, Izabella-utcza, dob-utcza és Damjanich-utcza elemei, továbbá a Damjanich-utcza és Rottenbiller-utcza polgári iskolák.

A mozgókonyhának eredeti rendeltetése természetesen nem az, hogy a menekülőket élelmezze. Demjén tanácsnok ezt az intézményt azért teremtette meg, hogy *olcsó élelemhez juttassa a külső periferiák szegényebb néposztályát.* Ezt a célt is szolgálják a tulajdonképpeni mozgókonyhák. Két gulyáságyuban és két omnibuszban naponként ezeröttszáz adag ételt hordanak széjjel a városnak azon a részén, a hol sok a gyár és sok a tömeglakás. A szegényebb emberek itt husz fillérért egy adag ételt kapnak és pedig felváltva, hol egy félliter főzeléket, hol egy fél liter tésztát. Ennek a hétnek a csütörtökjétől kezdve a jövő hét szerdájáig bezárólag ez a tulajdonképpeni mozgókonyha napi menüje : káposztás koczka, káposzta főzelék, tök főzelék, mákos metélt, bab főzelék, darás metélt, kelkáposzta. Mindennap természetesen csak egyféle étel van, mind a négy helyen ez az egy étel kapható.

A külvárosokban már várják a gulyáságyukat és a régi omnibuszokat, a menetrend egyforma mindennap és meg lehet állapítani, hogy igazán nagy és nemes szociális missziót végez ez a hatalmas apparátussal működő intézmény.
